

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13CoP/14/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8816200576
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Škrab
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8816200576.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Škraba a členov JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Jozefa Angeloviča, v právnej veci starostlivosti súdu o mal. V. Q., nar. XX.X.XXXX, a mal. L. Q., nar. X.X.XXXX, bytom pri matke, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, so sídlom Vranov nad Topľou, Nám. slobody 5, za účasti matky: R.D. Q., V. X.X.XXXX, P. L. V. B., T. N. G. XX/XX, zastúpenej advokátom Mgr. Františkom Chocholom, so sídlom Vranov nad Topľou, Kalinčiakova 10, a otca: F. Q., V. XX.X.XXXX, B. P. L. V. B., T.E. N. G. XX/XX, Y. P. T. J., Y. XX, o zvýšenie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 4.8.2016 pod č. k. 6P/14/2016-114, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zvýšení výživného za obdobie od 1.1.2016 do 30.9.2016 a vo výroku o dlžnom výživnom.

V prevyšujúcej časti, t.j. vo výroku o zvýšení výživného za obdobie od 1.10.2016 do budúca, a vo výroku o trovách konania ruší rozsudok súdu prvej inštancie a v rozsahu tohto zrušenia mu vec vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1) Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) vyššie označeným rozsudkom zmenil výživné určené rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 5P/71/2014-34 zo dňa 17.10.2014, a to tak, že sa zvyšuje výživné na mal. V., nar. XX.X.XXXX, zo sumy 50,- eur na sumu 90,- eur, a na mal. L., nar. X.X.XXXX, zo sumy 40,- eur na sumu 80,- eur, ktoré výživné je otec povinný platiť vždy do 25. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky, začínajúc dňom 1.1.2016. Dlžné výživné na každé z maloletých detí za obdobie od 1.1.2016 do 31.7.2016 v sume 280,- eur povolil otcovi uhrádzať v mesačných splátkach po 20,- eur mesačne, spolu s bežným výživným, k rukám matky, pod následkom straty výhody splátok. V prevyšujúcej časti návrh matky zamietol. Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2) Vychádzal z podaného návrhu, ktorým sa matka domáhala zvýšenia výživného na mal. V. zo sumy 50,- eur na sumu 120,- eur a na mal. L. zo sumy 40,- eur na sumu 100,- eur, a to mesačne od podania návrhu, dôvodiac, že od poslednej úpravy výživného došlo k podstatnej zmene pomerov. V čase predchádzajúcej úpravy bol otec nezamestnaný, v súčasnosti pracuje a nepridbala mu ďalšia vyživovacia povinnosť. Od určenia výživného uplynuli takmer 2 roky. Maloleté deti fyzicky povyrástli, v dôsledku čoho vzrástli výdavky spojené s uspokojovaním ich základných potrieb. Otec maloletých s návrhom nesúhlasil. Kolízny opatrovník navrhol zvýšiť výživné berúc do úvahy vek a odôvodnené potreby maloletých detí, ako aj schopností a možností otca.

3) Ďalej mal za zistené, že rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 5P/71/2014-34 zo dňa 17.10.2014 bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené, pričom súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej sa otec zaviazal platením výživného na mal. V. po 50,- eur a na mal. L. po 40,- eur mesačne. V čase tohto rozhodnutia bol otec nezamestnaný. V súčasnosti matka uviedla, že v čase poslednej úpravy výživného bol otec evidovaný na úrade práce. Má ukončené základné vzdelanie, lieči sa na hypertenziu a nemá iné zdravotné obmedzenia. S deťmi sa nekontaktuje, mimo výživného im neprispieva, nedostali darčeky ani na Vianoce. Matka žije s deťmi v 3-izbovom byte, za ktorý mesačne uhrádza inkaso 232,- eur. Spláca dlh z manželstva po 200,- eur mesačne, s čím jej finančne pomáha brat. Mimo mzdy a rodinných prídavkov na deti nemá iný príjem. Mal. V. je študentkou X. ročníka strednej školy a v súvislosti s tým jej vznikajú výdavky na stravu, ošatenie, hygienické potreby a učebné pomôcky. Pre dcéru zakúpila fotoaparát, ktorý je potrebný na štúdium. Mal. V. nosí okuliare, ktorých výmenu potrebuje raz v roku. Lieči sa kvôli zvýšenej činnosti štítnej žľazy, je evidovaná na odbornej ambulancii v Q. a celoročne užíva lieky. Je žiačkou X. ročníka základnej školy, nestravuje sa v školskej jedálni. Je zdravá a má rovnaké potreby ako ostatné deti v jej veku - výdavky na stravu, ošatenie, hygienické potreby. Matka poberá minimálnu mzdu.

4) Podľa výpovede otca, ten pracuje prostredníctvom agentúry a pracovný pomer má uzavretý na dobu určitú, a to do konca septembra 2016. Poberá mzdu vo výške 405,- eur. Istý čas bol bez práce. Utrpel úraz a od júna do júla 2016 bol PN. V súčasnosti pracuje v sklade pri expedícii tovaru. Byva v podnájme v jednej izbe, za ktorú uhrádza 150,- eur mesačne. Za mobil jeho mesačné výdavky činia 40,- eur, spláca 2 pôžičky od spoločnosti Y. mesačne 82,- eur a od Y. 49,30 eur. Zostáva mu uhradiť cca 300,- eur. Je nemajetný, fajčí cca krabičku cigariet denne v hodnote 3 - 3,10 eur. V januári 2016 pracoval v spoločnosti S. v sklade. Dostal výpoveď v skúšobnej lehote, pretože mal úraz. Následne od 26.2.2016 do 11.4.2016 bol PN. Po skončení PN bol nezamestnaný a opätovne sa zamestnal od 26.4.2016. V novembri 2015 mal príjem 141,- eur, v decembri 659,28 eur, v januári 2016 691,45 eur a vo februári 506,- eur. Pred dožiadaným súdom uviedol, že v apríli 2016 mu od spoločnosti D. bola vyplatená suma zo zrušeného poistného 1.300,- eur. Túto sumu previedol na účet jeho matky, pretože v minulosti mu finančne pomohla. V januári 2016 mu bola vyplatená suma 600,- eur za úraz, ktorý utrpel v spoločnosti P.K.D.. Uviedol, že jeho zdravotný stav je dobrý, nie je zdravotne ťažko postihnutou osobou. Zo správy súčasného jeho zamestnávateľa je zrejmé, že v apríli 2016 dosiahol príjem v sume 32,45 eur, v máji 178,36 eur a v júni 331,88 eur. Podľa správ o výške príjmu za mesiac november 2015 - február 2016 dosiahol čistý mesačný príjem vo výške 499,43 eur. Podľa správ spoločnosti S. N., T.I..N., pracoval v tejto spoločnosti na základe dohody o vykonaní práce do 31.12.2015. V súčasnosti nie je ich zamestnancom.

5) Podľa opisu mzdového listu od zamestnávateľa matky, táto v roku 2015 dosiahla priemerný čistý mesačný príjem vo výške 331,- eur.

6) Ďalej mal súd prvej inštancie za preukázané, že otec maloletých nie je evidovaný v evidencii nezamestnaných a nepoberá dávku v hmotnej núdzi, nie je v príslušnej správe katastra vedený ako vlastník nehnuteľností, nie je vedený ani ako vlastník, ani ako držiteľ osobného motorového vozidla. Podľa pracovnej zmluvy so spoločnosťou H. T., T.I..N., je zrejmé, že otec maloletých je zamestnancom uvedenej spoločnosti a pracovný pomer je uzavretý na dobu určitú od 26.4.2016 do 30.9.2016. Jeho hodinová mzda činí 4,68 eur brutto. Podľa potvrdenia o zdaniteľných príjmoch fyzickej osoby zo závislej činnosti, za mesiace november, december 2015 otec maloletých dosiahol úhrn vyplatených zdaniteľných príjmov zo závislej činnosti vo výške 1.017,09 eur pri čiastkovom základe dane 880,86 eur. Od 25.2.2016 do 11.4.2016 bol PN, pretože utrpel pomliaždenie členka.

7) Na základe vykonaného dokazovania a aplikáciou ust. § 62 ods. 1, 2 a § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine uzavrel, že návrh matky je čiastočne oprávnený. Preto zvýšil výživné v zmysle jej návrhu na maloleté deti počnúc dňom 1.1.2016 tak, ako je uvedené vo výroku napadnutého rozsudku ohľadom zvýšenia výživného. Zmena pomerov nastala v tom, že by pri poslednej úprave výživného bol otec nezamestnaný, evidovaný na Úrade práce. V čase rozhodovania je v riadnom pracovnom pomere, má príjem a nepríbudla mu ďalšia vyživovacia povinnosť. Od poslednej úpravy výživného uplynuli 2 roky, obe deti sú v školskom veku. Staršia V. je krátko pred dosiahnutím plnoletosti, študuje na strednej škole, a navyše, má zdravotné problémy, v dôsledku čoho aj zvýšené výdavky. Doterajšie výživné už nepostačuje na úhradu jej odôvodnených potrieb. Aj mal. L. je v školskom veku, vznikajú jej výdavky na stravu, ošatenie, učebné pomôcky a hygienické potreby. Otec sa s maloletými deťmi nestretáva, nad rámec výživného im neprispieva. V tejto súvislosti súd prvej inštancie mal za to, že schopnosti a možnosti

otca sú vyššie, ako prezentoval. Aj keď má len základné vzdelanie, žije V. O. T., kde je najnižšia miera nezamestnanosti v rámci SR, teda má možnosť nájsť si trvalejšiu prácu s vyšším príjmom. Z výsledkov vykonaného dokazovania je zrejmé, že je schopný dosiahnuť vyšší príjem, ako deklaroval pred súdom. Často strieda zamestnávateľov, pracovný pomer s ním bol ukončený v skúšobnej dobe. Navyše, v januári 2016 mal príjem z úrazu vo výške 600,- eur a z úhrady poistného v sume 1.300,- eur, a to v máji 2016. Tvrdí, že ak by mal viac finančných prostriedkov, tieto by použil na úhradu výživného, čo však neurobil. Ako už bolo vyššie uvedené, sumu 1.300,- eur previedol na účet svojej matky, aj keď v zmysle zákona je výživné prednostnou pohľadávkou, teda má prednosť pred ostatnými výdavkami rodičov.

8) Zároveň okresný súd dlžné výživné za obdobie od 1.1.2016 do 31.7.2016, t.j. za 7 mesiacov x 40,- eur, čo činí 280,- eur na každé z maloletých detí, povolil otcovi uhrádzať v mesačných splátkach po 20,- eur mesačne spolu s bežným výživným, a to pod následkom straty výhody splátok. Keďže matka žiadala zvýšiť výživné na mal. V. zo sumy 50,- eur na sumu 120,- eur a na mal. L. zo sumy 40,- eur na sumu 100,- eur, v prevyšujúcej časti jej návrh bol zamietnutý.

9) O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 52 CMP v platnom znení, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

10) Proti rozsudku súdu prvej inštancie, v časti zvýšeného výživného a dlžného výživného, podal otec maloletých detí odvolanie, ktorým navrhol výživné u mal. V. zvýšiť z 50,- eur na 70,- eur a mal. L. zo sumy 40,- eur na 60,- eur. Zároveň dlžné výživné žiadal umožniť splácať po 10,- eur na každé dieťa spolu s dlžným výživným. V odvolaní uviedol, že na pojednávaní nemal právneho zástupcu, pretože jeho finančná situácia mu to nedovoľuje, čím, podľa jeho názoru, bol znevýhodnený. Nebola braná do úvahy jeho momentálna finančná situácia. Jeho terajší príjem činí 405,- eur, ktorý doložil súdu od terajšieho zamestnávateľa. Jeho zdravotný stav nie je taký, ako je spomínané, nemôže vykonávať ťažkú prácu, ktorá by bola finančne lepšie ohodnotená. Po dlhšom zaťažení mu opúcha noha a nemôže tak viac a ťažko pracovať, ako predtým. V tejto súvislosti doložil nález z Nemocnice I. - P., kde bol prijatý po úraze. Bola mu zistená artróza pravej nohy. V blízkej budúcnosti ho čaká operácia, pretože nechce prísť o nohu, no aj napriek tomu pracuje, koľko vládze, aby mohol platiť výživné na svoje deti.

11) Matka maloletých detí vo vyjadrení k odvolaniu otca zo dňa 21.9.2016 žiadala potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti ako vecne správny. V tejto súvislosti poukázala na výsledky dokazovania vyhodnotené okresným súdom.

12) Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca zo dňa 28.9.2016 taktiež žiadal potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti ako vecne správny. Uviedol, že od poslednej úpravy výživného prešli dva roky, pričom sa zároveň zmenili pomery na strane maloletých detí, ktoré fyzicky povyrástli, psychicky dospeli a zvýšili sa výdavky súvisiace s uspokojovaním ich potrieb. Taktiež na strane otca sa zmenili pomery, pretože v čase rozhodovania poslednej úpravy bol nezamestnaný a nepracoval kvôli úraze. V súčasnom období, napriek zdravotným problémom, je zamestnaný a jeho mesačný príjem dosahuje 499,43 eur. Zároveň mu bola od spoločnosti D. vyplatená suma zo zrušeného poistného v sume 1.300,- eur, ktorú maloletým deťom neposkytol, ale previedol ju na účet svojej matky. Taktiež v januári 2016 mu bola vyplatená suma 600,- eur za úraz. Matkin mesačný príjem je nižší a dosahuje výšku 331,- eur. Matka maloletých si svoju vyživovaciu povinnosť plní aj osobnou starostlivosťou o maloleté deti, ktorá je na dobrej úrovni, preto je potrebné vychádzať z menšieho finančného podielu ako zo strany otca. Otec nad rámec výživného maloletým deťom nič materiálne ani finančne nezabezpečuje a neobdarúva ich.

13) Odvolací súd prejednal odvolanie otca maloletých detí bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že jeho odvolaniu nie je možné vyhovieť. Pokiaľ súd prvej inštancie zvýšil výživné na maloleté deti a zároveň rozhodol o dlžnom výživnom do 30.9.2016, v tejto súvislosti správne zistil skutkový stav a správne ho aj právne posúdil. Preto odvolací súd plne odkazuje na zdôvodnenie rozsudku okresným súdom v tejto časti (§ 387 ods. 1 CSP).

14) Súdom prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku konštatuje, že v čase jeho rozhodovania mal otec maloletých detí pracovný pomer dohodnutý na dobu určitú, a to do konca septembra 2016, pričom rozsudok bol vyhlásený 4.8.2016. Keďže v čase rozhodovania odvolacím súdom neboli známe jeho zárobkové a majetkové pomery po tomto dátume a dokazovanie v tomto smere presahuje rámec

dokazovania odvolacím súdom, bolo potrebné výrok o zvýšení výživného za obdobie od 1.10.2016 do budúca, a vo výroku o trovách konania zrušiť a v rozsahu tohto zrušenia vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

15) Podľa § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

16) Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť, je zmena pomerov. Zákon o rodine ani nevyžaduje tak, ako Občiansky súdny poriadok, resp. Civilný sporový poriadok, aby šlo o podstatnú zmenu. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadať ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného (otca), resp. okolnosťami na strane oprávneného (maloletých detí), alebo objektívne - vývojom životných nákladov podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine. Na strane povinného môže byť takouto zmenou strata zamestnania (súd je povinný skúmať príčiny), dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej vyživovacej povinnosti, zhoršenie majetkových pomerov a pod..

17) Ako už bolo vyššie uvedené, odvolaciemu súdu neboli známe zárodkové a majetkové pomery povinného otca po septembri 2016, a to v čase jeho rozhodovania. Teda pokiaľ súd prvej inštancie o zvýšení výživného rozhodol počnúc dňom 1.1.2016 a pracovný pomer na dobu určitú mu mal skončiť 30.9.2016, bude potrebné jeho pomery zistiť za obdobie od 1.10.2016 do budúca (v tomto prípade do nového rozhodnutia súdu prvej inštancie). Bolo by totiž nespravodlivé od otca maloletých detí požadovať zvýšené výživné aj po 1.10.2016, ak by bolo zistené, že otec odvtedy a v súčasnosti je prípadne nezamestnaný, resp. PN, a to už aj vzhľadom na správu o jeho ošetrovaní z C. V. P. zo dňa 25.2.2016 (č. I. 119).

18) Z uvedených dôvodov odvolací súd v prevyšujúcej časti, t.j. vo výroku o zvýšení výživného za obdobie od 1.10.2016 do budúca a vo výroku o trovách konania, zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a v rozsahu tohto zrušenia mu vec vracia na ďalšie konanie v naznačenom smere (§ 389 ods. 1 písm. c/ CSP).

19) V novom rozhodnutí ohľadom zrušenej veci rozhodne súd prvej inštancie aj o prípadných trovách odvolacieho konania.

20) Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2, posledná veta, CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,

- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods.1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá ma vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).